

CCR a amânat pronunțarea pe sesizările Opoziției și ale lui Iohannis pe modificarea codurilor penale

Curtea Constituțională a amânat pronunțarea pentru 10 iulie pe obiectiile de neconstituționalitate formulate de PNL - USR și de președintele Klaus Iohannis asupra modificărilor aduse de Parlament Codului Penal și Codului de Procedura Penală.

Judecătorii CCR au decis în mai multe rânduri amânarea pronunțării asupra sesizărilor depuse de Opoziție și de seful statului asupra modificării Codului penal și Codului de procedura penală.

Pe 25 aprilie, PNL și USR au depus la Curtea Constituțională sesizări în legătură cu proiectul care a modificat Codul penal și pe cel care a schimbat Codul de procedura penală, inițiative adoptate de Parlament.

Printre articolele sesizate de opoziție ca fiind neconstituționale se numără și articolul 16 (3) litera a din Codul penal.

„-Art. 16 alin. (3) - lit. a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte. Ori de câte ori legea penală prevede ca pentru a putea fi înfractiune se impune săvârșirea faptei într-un anumit scop, înfractiunea trebuie să fie săvârșită cu intenție directă, care să rezulte în mod neîndoiește, din circumstanțele concrete ale cauzei-. Curtea Constituțională, în jurisprudența sa constată, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, a statuat că „orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.” Or, dispoziția cuprinzând condiția ca intenția directă „să rezulte în mod neîndoiește, din circumstanțele concrete ale cauzei” este neclară, inclusiv prin raportare la obiectul dispoziției modificate, în sensul că cerința impusă de legiuitor și-ar găsi rostul mai degrabă în cadrul dispozițiilor referitoare la probațiune. Astfel, dispoziția de modificare a art. 16 alin. (3) lit. a) încalcă principiul securității juridice, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție”, potrivit textului sesizării.

PNL și USR transmit, de asemenea, că eliminarea modificării articolului 35 (1) din Codul penal încalcă prevederile Constituției. Și articolele privind termenele de prescripție sunt amintite de Opoziție.

„Diminuarea termenelor de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiuni cu pericol social ridicat, concomitent cu reducerea termenelor speciale de prescripție a răspunderii penale pune la îndoială aptitudinea sancțiunilor penale de a-și atinge scopul preventiv. Prin urmare, considerăm că art. 154 alin. (1) lit. b) și c) și art. 155 alin. (3) încalcă prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție privind statul de drept, care „impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul reducerii fenomenului infracțional (...) cu excluderea oricărui reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.” (Decizia nr. 44/2016) De asemenea, se ignoră cu desăvârșire dreptul victimelor de a avea ele însele parte de o procedură echitabilă, încălcându-se, astfel, art. 124 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”, precum și principiul aflării adevărului, „adică dreptul la un proces echitabil al părții interesate în luarea în considerare a tuturor probelor administrate care contribuie la aflarea adevărului, și principiul dreptății, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție ca o valoare supremă a statului de drept” (Decizia nr. 54/2009)”, transmit reprezentanții PNL și USR.

Despre Legea de modificare a Codului de procedura penală, Opoziția precizează că se încalcă principiul bicameralismului.

Camera Deputaților a adoptat, pe 24 aprilie, ca for decizional, proiectele pentru modificarea Codului penal și a celui de procedura penală. Procedura parlamentară a fost reluată după ce lui Tudorel Toader i s-a reproșat că nu inițiază OUG pentru aceste modificări. Ulterior Toader a demisionat din funcția de ministru al Justiției, în loc fiind numită Ana Birchall.

Ce argumente aduce Klaus Iohannis în sesizarea făcută la CCR pe codurile penale

Presedintele Klaus Iohannis susține în sesizarea făcută la CCR că prin modificarea Codului de procedura penală ca a fost din nou încălcată Legea fundamentală prin modificările aduse de către Parlament, precum și principiul bicameralismului.

„Însă, în procedura reexaminării legii - deschisă potrivit art. 147 alin. (2) din Constituție - Parlamentul a adoptat legea criticată cu încălcarea art. 147 alin. (2) din Constituție. Astfel, cu ocazia punerii în acord a unora dintre dispozițiile legii, declarate neconstituționale, cu Decizia nr. 633/2018, Parlamentul, pe de o parte și-a ignorat obligația constituțională de a pune în acord textele din legea criticată cu decizii anterioare ale Curții Constituționale, aspect ce contravine dispozițiilor art. 147 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 147 alin. (1) și alin. (4) din Constituție, iar pe de altă parte, în procedura punerii de acord nu a realizat corelările necesare, adoptând reglementări ce contravin principiului legalității, fiind astfel încălcate prevederile art. 147 alin. (2) prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție”, precizează Iohannis în sesizare.

„Totodată, în procedura de punere în acord a legii, legiuitorul a încălcat și principiul bicameralismului consacrat de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, precum și depășirea limitelor fixate prin Decizia nr. 633/2018”, completează presedintele României.

Șeful statului argumentează că Parlamentul a eliminat articole din Codul de procedura penală, însă fără a introduce normele la care făcuse referire CCR, în decizia de neconstituționalitate.

Astfel, presedintele consideră că Parlamentul avea deschisă calea reexaminării doar în ceea ce privește introducerea unor astfel de norme, care să acopere situațiile nereglementate și identificate ca fiind necesare de Curtea Constituțională și, în consecință nu putea elimina cu totul intervenția asupra acestui text.

Iohannis mai spune că Parlamentul a eliminat complet și articolul 220 din Codul de procedura penală, contrar unei decizii anterioare a CCR, în care a constatat că soluția legislativă care permite luarea măsurii arestului la domiciliu, în condițiile în care anterior inculpatul a fost arestat (preventiv sau la domiciliu) în aceeași cauză, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate.

Parlamentul și-a depășit limitele fixate de Curtea Constituțională și în modificarea Codului penal

Iohannis a transmis la CCR și o sesizare cu privire la neconstituționalitate Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

„Parlamentul a adoptat legea criticată cu depășirea limitelor fixate prin Decizia nr. 650/2018. Astfel, cu ocazia punerii în acord a unora dintre dispozițiile legii, declarate neconstituționale, cu Decizia nr. 650/2018, Parlamentul, pe de o parte și-a ignorat obligația constituțională de a pune în acord textele din legea criticată cu decizii anterioare ale Curții Constituționale, aspect ce contravine dispozițiilor art. 147 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 147 alin. (1) și alin. (4) din Constituție, iar pe de altă parte, în procedura punerii de acord nu a realizat corelările necesare,

adoptând reglementari ce contravin principiului legalitatii, fiind astfel încălcate prevederile art. 147 alin. (2) prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție”, arata presedintele României, în sesizarea formulata cu privire la modificarile din Codul penal.

Presedintele vorbeste si despre modificarile aduse articolului 297 din Codul penal referitor la infractiunea de abuz în serviciu.

„Fata de cele de mai sus, având în vedere - pe de o parte raportul de complementaritate fixat de Curtea Constitutionala între art. 132 din Legea nr. 78/2000 si art. 297 din Codul penal referitor la infractiunea de abuz în serviciu (pct. 213 din Decizia nr. 650/2018), iar - pe de alta parte necesitatea asigurarii unei protectii sporite a valorilor sociale si necesitatea existentei unor pârghii legale de natura a descuraja încălcarea unor asemenea valori [ansamblul considerentelor de la par. 621-626 ale Deciziei nr. 650/2018 enumerate la pct. I.3.lit. a) din prezenta sesizare], solutia abrogarii art. 132 din Legea nr. 78/2000 contravine art. 147 alin. (2) prin raportare la alin. (1) si (4) ale aceluiasi articol din Constituție”, arata textul sesizarii.

De asemenea, seful statului mentioneaza ca abrogarea unui articol din Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie a eliminat din actul normativ orice prevedere care are legatura si efect asupra articolului 297 din Codul penal. Iohannis spune ca o astfel de abrogare este nejustificata.

„În plus, daca din ratiuni de corelare legislativa, în masura în care se aducea vreo modificare art. 297 din Codul penal, aflat în legatura directa cu o norma de incriminare dintr-o alta lege cu dispozitii penale - art. 132 din Legea nr. 78/2000 – s-ar fi putut gasi vreo justificare pentru solutia abrogarii art. 132 din Legea nr. 78/2000, în conditiile eliminarii oricarei interventii asupra art. 297 Cod penal, solutia abrogarii nu numai ca nu își mai gaseste vreo justificare, însa lipseste statul de o pârghie legala importanta care sa descurajeze încălcarea îndatoririlor de serviciu atunci când functionarul public a obtinut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, ceea ce, prin amploarea sa, poate reprezenta chiar o amenintare la adresa statului de drept”, arata presedintele.